

Демчик Ю.В., студентка БП-4 кафедри
Школи соціальної роботи, факультету соціальних
наук та соціальних технологій НаУКМА
7demchikyulia7@gmail.com

Науковий керівник: **Іванова О.Л.**, старший викладач,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
olena.l.ivanova@gmail.com

ЗАКОРДОННІ СОЦІАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ

Старіння населення – одна з найактуальніших демографічних тенденцій останніх десятиріч в більшості країн світу, в тому числі і в Україні.

За даними Департаменту з економічних та соціальних питань ООН, середня тривалість життя у світі, на період 2015-2020 рр., становить 71,9 років, і, за прогнозами, зростатиме і надалі. З цим пов'язана тенденція збільшення частки людей віком від 60 років. Наразі це 962 мільйони осіб (13% від населення світу); щороку ця частка збільшуватиметься, приблизно на 3% [1, с.11].

Щодо України, то станом на січень 2018 р., за даними Державної служби статистики України, чисельність людей віком від 60 років і старше становила 9,6 мільйонів осіб, це приблизно 24% від всього населення. Порівняно з

попередніми роками, частка людей похилого віку збільшилася, адже у 2010 р. вона становила 20,7%, а у 2001 р. – 21,4%. Така динаміка підтверджує необхідність розробки в Україні соціальних програм, орієнтованих на цю категорію.

Програма NORC (Naturally Occurring Retirement Community) у США орієнтована на забезпечення старіння за місцем проживання. Вона передбачає визначення громад, де частка літніх людей більша, ніж молодших жителів, та розвиток партнерських відносин в управлінні програмою між людьми похилого віку, соціальними службами, представниками місцевого самоврядування та домовласниками. Суттєвою характеристикою цієї програми є орієнтація на літніх людей не на як пасивних отримувачів послуг, а активних учасників організації процесу, партнерів в управлінні ініціативою [2]. Дослідження результатів реалізації програми засвідчили важливість діяльності громад щодо зміцнення неформальних мереж підтримки для запобігання соціальній ізоляції [3].

Також з 2001 року у США діє програма Villiage. Вона орієнтована на людей віком від 55 років, які спроможні сплачувати членські внески для її реалізації та брати безпосередню участь в її адмініструванні. Тобто програма

переважно, фінансується та керується самими людьми похилого віку. На додаток до існуючих систем медичного та соціального обслуговування, Програма Villiage організує надання додаткових допоміжних послуг, спрямованих на забезпечення соціалізації та доступності її учасників (транспортних, обслуговування будинку тощо) [3].

Програма Mens Sheds вперше почала діяти в Австралії та поширилась на Нову Зеландію, Великобританію, Канаду. Вона орієнтована на чоловіків похилого віку, зокрема вихідців з національних меншин, певних релігійних та культурних груп. Для них створена можливість спілкуватися між собою, брати участь в навчальних подіях, ремонтних роботах, займатися різними ремеслами, залучатись до волонтерства. Дослідження результатів реалізації програми свідчать про позитивний вплив на соціальну активність, здоров'я та зменшення ізоляції її учасників. Також, завдяки встановленню необхідних контактів, чоловіки почали частіше звертатися до медичних та соціальних служб [4].

Отже, можна виокремити такі сучасні напрями програм, спрямованих на покращення благополуччя людей похилого віку: догляд, підтримка та допоміжні послуги за місцем проживання, програми активного старіння

(залучення до навчання, волонтерства, проведення дозвілля, корисна зайнятість). При цьому важливим принципами організації програм стають мультисекторальне партнерство, а також активізація та залучення людей похилого віку до керування програмами, тобто орієнтація на літніх людей не лише як на споживачів, але й спроможних учасників цих самих програм.

Список використаних джерел

1. United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2017). World Population Prospects: The 2017 Revision, Key Findings and Advance Tables. [Електронний ресурс] – Mode of access: https://esa.un.org/unpd/wpp/Publications/Files/WPP2017_KeyFindings.pdf. – Title from the screen.
2. Greenfield E. A. Support from Neighbors and Aging in Place: Can NORC Programs Make a Difference? / E. A. Greenfield // The Gerontologist – 2014 – Mode of access: <https://pdfs.semanticscholar.org/8753/f9d0250741f471d11f90587cb096a3358968.pdf> – Title from the screen.
3. Greenfield E. A. A Tale of Two Community Initiatives for Promoting Aging in Place: Similarities and Differences in the National Implementation of NORC Programs and Villages / E. A. Greenfield, A. E. Scharlach // The Gerontologist – 2013 – Mode of access:

<https://academic.oup.com/gerontologist/article/53/6/928/636231> – Title from the screen.

4. Nurmi M. A. Older men's perceptions of the need for and access to male-focused community programmes such as Men's Sheds / M. A. Nurmi, C. S. Mackenzie // Ageing & Society 38 - 2018 – P.794-816

Дмитришина Н.А., старший викладач,
Національний університет «Києво-Могилянська Академія»
n.dmytryshyna@ukma.edu.ua

СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТРЕСУ СОЦІАЛЬНИМИ ТА МЕДИЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ

Стреси - частина звичайного життя кожної людини. Причиною їх виникнення може бути все, що нас оточує, починаючи з сімейних стосунків і завершуючи проблемами на роботі.

Часто порушення рівноваги в повсякденному житті та на робочому місці призводить до того, що люди функціонують на межі власних можливостей, практично без достатнього відпочинку. Тому серед важливих задач сьогодення постає дослідження поведінки, спрямованої на подолання стресу, тобто ефективних «копінг –стратегій».